

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
філософського факультету

Дмитро НЕЛІПА

Філософський факультет

«31» 08

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛЕГІТИМАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

05 Соціальні та поведінкові науки
053 Політологія
другий (магістерський)
Політологія
вибіркова

форма навчання

навчальний рік

семестр

кількість кредитів ECTS

мова викладання

форма заключного контролю

денна

2021/2022

III

3

українська

іспит

Викладач: Карашук Микола Григорович, канд. пол. наук, доцент кафедри політології

Пролонговано: на 20²²/20²³ н.р. (Маснікова) «31» 08 20²²р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20___/20___ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Карашук Микола Григорович, канд. пол. наук, доцент кафедри політології

Затверджено

« 26 » 08 2021 р.

Зав. кафедри політології

 (Олег БАТРИМЕНКО)

Протокол № 1 від « 26 » 08 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » 08 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » 08 2021 року

Пролонговано на 2022-2023 н.р., Пр. № 2, від 31.08 2022 р.

ВСТУП

Мета дисципліни – формування у студентів компетентностей, які дозволять розуміти основні аспекти легітимації влади, набуття знань про особливості її формування та факторів легітимації та делегітимації.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** основні підходи до розуміння феномену державної влади; особливості функціонування системи державного управління та місцевого самоврядування; підходи до класифікації груп інтересів.
2. **Вміти** збирати та інтерпретувати інформацію щодо легітимації державної влади; розуміти ключові аспекти творення публічної політики, діяльності місцевого самоврядування; володіти елементарними навичками наукового дослідження та управління інформацією, використання іншомовних фахових політологічних інформаційних джерел.
3. **Володіти елементарними навичками** наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно політичних, економічних, культурно-ідеологічних та безпекових подій та явищ; використання іншомовних фахових політико-інформативних джерел.

Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна «Легітимація політичної влади» знайомить студентів із особливостями процесів легітимації та делегітимації публічної влади в контексті сучасних політичних процесів. Навчальний курс сприяє формуванню комплексного розуміння сутності легітимаційних процесів та факторів, які на них впливають.

Завдання (навчальні цілі) – ознайомити студентів з основними засадами легітимації влади у державному управлінні та місцевому самоврядуванні; розвинути уміння визначати ключові фактори легітимації та делегітимації та особливості їх використання в публічній політиці.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

загальні:

ЗК 7. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

фахові:

ФК 1. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ФК 3. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ФК 4. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумков ій оцінці з дисциплін и
Код	Результат навчання			
	Знати:			

1.1	Особливості легітимації та делегітимації державної влади	Лекція, семінар	Усна доповідь, контрольна робота, іспит	20
1.2	Міжнародний досвід використання факторів легітимації в політичних процесах	Лекція, семінар	Усна доповідь, конспект першоджерел, есе, контрольна робота, іспит	20
	Вміти:			
2.1	Уміти використовувати фактори легітимації влади, проводити експертизу, розробку, реалізацію проектів направлених на легітимізацію суб'єктів політики	Лекції, семінари, самостійна робота	Усні доповіді, есе, контрольна робота	10
2.2	Уміти ефективно використовувати інструментів легітимації публічної влади	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, есе, контрольна робота	10
2.3	Уміти організувати кампанії направлені на легітимації суб'єктів політики	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, есе	5
2.4	Уміти приймати обґрунтовані управлінські рішення	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, есе, контрольна робота	5
	Комунікація:			
3.1	Використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої соціально-політичної літератури в процесі підготовки до семінарських занять та написання самостійних робіт	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, конспект першоджерел, есе, іспит	5
3.2	Презентувати результати проведених досліджень та здійсненої самостійної роботи англійською мовою	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, есе	5
	Автономність та відповідальність:			
4.1	Самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із проектного менеджменту, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Есе, конспект першоджерел, контрольна робота, іспит	10

4.2	Нести відповідальність за достовірність інформації, яка повідомляється під час семінарських занять та використовується при написанні самостійних робіт	Семінари, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, есе, контрольна робота	10
-----	--	-----------------------------	---	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1	1	2	2	2	2	3	3	4	4
Програмні результати навчання	1	2	1	2	3	4	1	2	1	2
ПРН 1. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.	+	+	+	+	+	+			+	+
ПРН 6. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9. Конструювати дизайн, планувати і виконувати наукові дослідження з використанням якісних і кількісних методів та спеціалізованого інструментарію політичної науки, у тому числі формулювати і перевіряти гіпотези, інтерпретувати дані, обґрунтовувати висновки.			+		+					

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.2), що складає 40% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.4); (комунікація 3.1-3.2); (автономність та відповідальність 4.1), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. **Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на семінарах:** Р.Н. 1.1,1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.2 – 21-35 балів
2. **Есе:** Р.Н. 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 12-20 балів.
3. **Конспект першоджерел:** РН 1.2, 3.1, 4.1, 4.2 – 3-5 балів
4. **Письмова контрольна робота:** РН 1.1, 1.5, 2.1, 2.2, 4.1, 4.2 – 12-20 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх (двох) частин навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складаються із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах), 2) самостійну роботу (дослідження проблем

культурної політики, дослідження культурного інституту), 3) контрольну роботу, з урахуванням коефіцієнту 0,6. Всі види робіт в семестрі мають в підсумку:

в максимальному вимірі 100 балів = **60** балів

в мінімальному вимірі 60 балів = **36** балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит у письмовій формі – РН 1.1, 1.2, 3.1, 4.1 - 24/40 балів

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит.

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше, ніж 20 балів.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру. Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До тем: 1, 4, 5, 4, 5, 7, 9, 10 протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять. У разі відсутності студента на занятті теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	Min – 21	Max – 35
Конспект першоджерел	До теми 2	Min – 3	Max – 5
Самостійна робота	До теми 1-11: Підготовка есе на тему дисципліни (за вибором студента)	Min – 6	Max – 10
Письмова контрольна робота	До тем 1-5	Min – 6	Max – 10
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь:

8-7 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

6-5 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

4-3 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності;

2-1 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

Доповнення / участь в дискусіях:

2 бали – доповнення змістовне;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

2. Самостійна робота (есе):

10-9 балів – студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження;

8-7 балів – студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

6-4 балів – в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну літературу, робота містить суттєві неточності;

3-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

Конспект першоджерел:

5-4 балів – студент опрацював необхідний текст із цитуванням та відповідними власними зауваженнями та поясненнями;

3-1 балів – студент законспектував текст без цитувань та пояснень

3. Письмова контрольна робота:

10-9 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

8-7 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

6-5 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

4-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово

його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

4. Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 2 питання):

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	Тема 1. Особливості легітимації політичної влади	2	2	6
2	Тема 2. Легітимація та легалізація	2		8
3	Тема 3. Фактори легітимації політичної влади	1		6
4	Тема 4. Інструменти легітимації політичної влади	1	2	6
5	Тема 5. Легітимація та делегітимація	2	1	6
	Контрольна робота		1	
6	Тема 6. Криза легітимації	1		6
7	Тема 7. Легітимація в добу постмодернізму	1	2	6
8	Тема 8. Легітимація та комунікація	2		8
9	Тема 9. Легітимація та соціальні мережі	2	2	6
10	Тема 10. Легітимація та вибори		1	6
	Підсумкова контрольна робота		1	
	ВСЬОГО	14	12	64

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **14 год.**

Семінари – 12 год.
Самостійна робота - 64 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна література

1. Абетка популізму URL: <https://spa.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%90%D0%B1%D0%B5%D1%82%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BF%D1%83%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%BC%D1%83.pdf>
2. Вілбер К. Трамп і епоха пост правди. Л. 2019. 136 с.
3. Висоцький О.Ю. Технології легітимації політичної влади: теорія і практика: монографія. Дніпропетровськ: Пороги, 2010. 318 с.

Допоміжна література

1. Калюжна Ю. І. Популізм, як політично-культурний феномен сучасної світової політики. Сучасне суспільство. 2017, Вип. 2 (14). С.80-87. <http://doi.org/10.5281/zenodo.1295212>
2. Мацієвський Ю. В. У пастці гібридності: зигзаги трансформацій політичного режиму в Україні (1991-2014). Чернівці: Книги - ХХІ, 2016. - 552 с.
3. Мацієвський Ю., Кашинський О. Витоки популізму в Центрально-Східній Європі/Ідеологія і політика. 2017.No2(18).С.15-37 URL: <https://eprints.oa.edu.Ua/6717/1/2.6.-UKR.-Matsiyevsky-and-Kashynsky-Final.pdf>
4. Україна у пошуку стратегій суспільно-політичного розвитку (1991 - 2018 рр.). Київ: ІІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2019. 352с
5. Яковлева Л.І. Від соціального порядку до публічної влади: організаційні, інституційні та комунікативні засади легітимності. Politicus. 2019. No 3. С. 10-15.
6. Cimmino J., Katz R., Kroenig M., Lipsky J., Pavel B. A Global Strategy for Shaping the Post-COVID-19 World URL: <https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2020/07/AC-A-Global-Strategy-for-Shaping-the-Post-COVID-19-World.pdf>
7. Beetham. D. Legitimation of Power/D. Beetham. - N. Y.: Palgrave Macmillan, 1991
8. Blihdorn I. (2019): The legitimation crisis of democracy: emancipatory politics, the environmental state and the glass ceiling to socio-ecological transformation, Environmental Politics, DOI: 10.1080/09644016.2019.1681867
9. Blihdorn I., Butzlaff F. Democratization beyond the post-democratic turn: towards a research agenda on new conceptions of citizen participation DEMOCRATIZATION 2020, VOL. 27, NO. 3, 369-388 <https://doi.org/10.1080/13510347.2019.1707808>
10. Bower B. The Hot and Cold of Priming. Science news. 2012. Vol. 181. No 10. P. 26. URL: <http://old-classes.design4complexity.com/7702-F12/survey-interviews/The%20Hot%20And%20Cold%20of%20Priming%20-%20Science%20News.html>
10. Easton David. A Systems Analysis of Political Life, New York: John Wiley and Sons, 1965.

11. Halikiopoulou D. The pandemic is exposing the weaknesses of populism, but also fueling authoritarianism. The London School of Economics and Political Science, 01.04.2020. URL: <https://blogs.lse.ac.uk/brexit/2020/04/01/covid-19-is-exposing-the-weaknesses-of-populism/>
12. Langenbacher E. Has the Coronavirus Pandemic Broken the Populist Fever? American Institute for Contemporary German Studies, 26.03.2020. URL: <https://www.aicgs.org/2020/03/has-the-coronavirus-pandemic-broken-the-populist-fever/>
13. Matsiyevsky Y. Ukraine's Regime Is Less Stable than It Was under Yanukovich A Third Year Comparison Ponars Eurasia Policy Memo. 2018. No. 517. 2018. URL: https://eprints.oa.edu.ua/6836/1/Matsiyevsky_March_2018.pdf.
14. Morlino L., Piana D., Sandulli A., Corkin J. Working Paper on legitimacy and authority regarding the rule of law, democracy, solidarity and justice URL: <https://reconnect-europe.eu/wp-content/uploads/2020/01/D4.2.pdf>
15. «Populism» revealed as 2017 Word of the Year by Cambridge University Press. University of Cambridge. URL: <https://www.cam.ac.uk/news/populism-revealed-as-2017-word-of-the-year-by-cambridge-university-press>
16. Smith A. Coronavirus used by European populist right to challenge E.U. open borders. NBC News, 07.03.2020. URL: <https://www.nbcnews.com/news/world/coronavirus-used-european-populist-right-challenge-e-u-open-borders-nl149491>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

<http://www.politik.org.ua>

<https://ipress.ua/polities/>

<https://www.pravda.com.ua/> https://political-studies.com/wp-content/uploads/2017/11/Agora_19_20.pdf <http://ipiend.gov.ua/>

<http://razumkov.org.ua/> <https://niss.gov.ua/>